

Referat

Bornholms Vækstforum

Den 30. maj 2016, kl. 10:00 holdt Bornholms Vækstforum ordinært møde i Domen i Allinge.

Mødet slut kl. 12:00

Medlemmer:

Bente Johansen

Christian Faurholdt Jeppesen

Erik Lund Hansen

Gabriella Jantzen

Henrik Kofod

Jane Wickmann

Jonna Nielsen

Lars Nørby Johansen

Laust Joen Jakobsen

Lene Feldthus Andersen

Lotte Helms

Mads Kofod

Mette Hansen

Morten F.Q. Iversen

Morten Rask

Pernille Bülow

Peter Vesløv

René Danielsson

Signe Koefoed

Søren Schow

Winni Grosbøll

Observatører:

Lea Wermelin

Peter Juel Jensen

Lars Kærulf Møller

Pernille Kofod Lydolph

Niels R. Larsen

Ernst Jensen

Indholdsfortegnelse:

I: INTRODUKTION

- 1 Fraværende og bemærkninger til dagsorden

II: AFRAPPORTERINGER/OPLÆG

- 2 Siden sidst

III: SAGER TIL INDSTILLING

- 3 Status på forbrug af EU midler og Regionale Udviklingsmidler
4 Ansøgning om tilskud til forundersøgelse - etablering af individuel
erhvervsuddannelse inden for foto og medier
5 Ansøgning om tilskud til projekt Klædt på til det 21. århundrede - innovation og
entreprenørskab i grundskolen
6 Ansøgning om tilskud til Danske Turismekompetencer
7 Ansøgning: Medfinansiering af wifi hotspots
8 Kommunikationshandleplan

IV: SAGER TIL ORIENTERING

- 9 Status på Destination Bornholms Handlingsplan 2016
10 CRT's årsberetning, 2015
11 Aktuelt og gensidig orientering
12 Næste møde

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsorden

24.10.00P35-0048

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Vækstforum	30-05-2016	1	

Fraværende

Morten Rask, Laust Joen Jakobsen, Jonna Nielsen, Mads Kofod, Søren Schow, René Dainelsson

Bemærkninger til dagsordenen

Ingen bemærkninger.

Åbent punkt

2 Siden sidst

24.10.00P35-0048

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Vækstforum	30-05-2016	2	

Hvem beslutter

Bornholms Vækstforum orienteres

Resumé

Der gives med dette dagsordenspunkt en kort opdatering af, hvordan det er gået med Vækstforums indstillinger; beslutninger, der vedrører Vækstforums arbejde; høringer og evt. korte afrapporteringer på afsluttede projekter.

Indstilling og beslutning

Vækstforumsekretariatet indstiller,

- at Vækstforum tager orienteringen til efterretning.

Bornholms Vækstforum, 30. maj 2016, pkt. 2:
Opdateringen blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Erhvervsstyrelsen har givet følgende bevillinger:

- 7.606.809,91 kr. til "Bornholm ud i verden", der blev indstillet positivt på Vækstforums møde den 30. november 2015.
- 1.035.450 kr. til projekt "Laundry water recycling", der blev indstillet positivt på Vækstforums møde den 22. februar 2016.

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget har på sit møde den 2. marts godkendt følgende bevillinger fra de regionale udviklingsmidler:

- 650.000 kr. til projekt "Oplevelsesnetværk Bornholm"
- 500.000 kr. til Folkemødet 2016
- 1,6 mio. kr. til "Udvikling af bornholm.info som Bornholm digitale turistinformation før, under og efter et besøg"
- Udvalget besluttede at fastholde reservationen på 400.000 kr. til en eventuel etablering af Wi-Fi hot spots på de kommunale havne.

Afrapportering af projekt Det Grønne Pakhus

Bornholms Vækstforum bevilgede den 30. september 2013 412.875 kr. til etablering af et showroom for grønt byggeri på Bright Park i Nexø.

Projektet er evalueret af projektets projektleder Søren Femmer Jensen bl.a. på baggrund af en spørgeskemaundersøgelse blandt de deltagende virksomheder.

Projektet har i store træk haft de effekter, som var forventet. Der er skabt en øget opmærksomhed omkring grønt byggeri og bæredygtige byggematerialer på Bornholm, og det er blevet benyttet af husejere, bygherrer og håndværkere i samarbejde om konkrete byggeforløb. Særligt har projektet haft succes med at udvikle et levende udstillingskoncept, der kan bygge bro mellem borgere og den professionelle branche og øge efterspørgslen på grønt byggeri. Der er dog stadig et stykke vej til at de forskellige håndværksvirksomheder har fuldt ud udnyttet mulighederne for at bruge udstillingen aktivt i deres dialog med eksisterende og potentielle kunder (57% svarer de har brugt det i høj eller nogen grad, mens 42% svarer i mindre grad). Det er håbet, at dette potentiale vil blive aktiviteter endnu mere i tiden fremover.

Der har igennem udstillingens levetid været lidt over 1100 besøgende. Dette er en lille smule over det forventede antal.

Arbejdet med at udvikle udstillingen har resulteret i, at én arkitekt er flyttet til Bornholm med sin familie på fem personer og har fået et job i en af de tilknyttede rådgivningsvirksomheder. Ligeledes har Det Grønne Pakhus med sin beliggenhed og indtægt til Bright Park Bornholm bidraget til at sikre, at Bornholm kan beholde sit erhvervshus for iværksættere i Nexø.

Der er også set starten på effekter indenfor forretningsudvikling, identificeret muligheder for nye materialer, eksportopgaver for lokale håndværkere samt åbnet op for nye partnerskaber mellem lokale byggevirksomheder og materialeproducenter. Ift. erhvervsturisme er der demonstreret eksempler på, at udstillingen kan fungere som trækplaster af gæster udefra og i sammenhæng med besøg på den grønne byggeriklynge på Bornholm, bl.a. Green Solution House i Rønne og Futurehuset i Bølshavn, der har været delte udflugtsmål for større grupper sammen med Det Grønne Pakhus.

De deltagende virksomheder har også bedømt deres samlede tilfredshed med udstillingen. Her svarer 92%, at de er tilfredse eller meget tilfredse med projekt Det Grønne Pakhus. Samtidigt fremgår det, at lidt over halvdelen har fået adgang til nye kunder gennem udstillingens aktiviteter. Herudover ser de primært udbyttet som værende adgang til netværk og samarbejdspartnere og den viden om bæredygtige materialer og byggeri, de har opnået gennem projektet.

Endelig har udstillingen bl.a. via sin presseomtale bidraget til at brande Bornholm som en grøn og bæredygtig ø og støttet op om visionen Bright Green Island.

Tankerne om etablering af den bæredygtige byggefestival Green Plot er foreløbig kuldsejlet, da en ansøgning til Landdistriktpuljen fik afslag.

Det grønne pakhus vil formentlig forblive på Bright Park Bornholm et års tid endnu, forudsat at pakhuset fortsat kan anvendes til mødearrangementer, da der ikke p.t. kan findes anden anvendelse af bygningen. Udstillingen bruges særligt af Energitjenesten.

Det var målet, at der ved projektets afslutning skulle være etableret et samarbejde og fælles forretningsmodel mellem deltagerne fra bygge- og anlægsbranchen om at videreføre og drifte Det Grønne Pakhus. Projektets projektleder har arbejdet på at etablere et partnerskab omkring videreførelse af projektet, men dette er ikke lykkedes. Bl.a. henvises til at håndværksvirksomhederne i forvejen bidrager til projekt Bedre Bolig Bornholm.

Åbent punkt

3 Status på forbrug af EU midler og Regionale Udviklingsmidler

00.03.00G00-0065

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Vækstforum	30-05-2016	3	

Hvem beslutter

Bornholms Vækstforum til efterretning

Resumé

Med det formål at følge forbruget af strukturfondsmidler (Regionalfonden og Socialfonden) og de regionale udviklingsmidler informeres Bornholms Vækstforum løbende om status.

Indstilling og beslutning

Vækstforumsekretariatet indstiller,

- at Vækstforum tager status på forbrug af midler til efterretning.

Bornholms Vækstforum, 30. maj 2016, pkt. 3:

Status på forbrug af midler blev taget til efterretning. Vækstforumsekretariatet blev bedt om at være opsøgende overfor potentielle ansøgere, og at man i ansøgninger om strukturfondsmidler åbner op for medfinansiering fra de regionale udviklingsmidler, i det omfang der er midler til rådighed.

Sagsfremstilling

Regionalfonden og Socialfonden 2014-2020 (strukturfondsmidlerne)

I perioden 2014-2020 har Bornholms Vækstforum ca. 36,2 mio. kr. til rådighed under Regionalfonden og ca. 37,8 mio. kr. til rådighed under Socialfonden.

Til dagens møde foreligger 1 ansøgning: Projekt Danske turisme kompetencer

Såfremt ansøgningen imødekommes vil der være ca. 24.136.693 kr. mio. tilbage under Regionalfonden og ca. 25.603.931 kr. tilbage under Socialfonden.

Der er krav om, at strukturfondsmidlerne bevilges og udbetales i en vis takt over årene. Hvis dette ikke sker, er der risiko for at Vækstforum mister midlerne.

	Til rådighed 2014-2020	Indstillet på dagens møde	Til rådighed 2014-2020, hvis ansøgninger imødekommes
Regionalfonden	24.136.693 kr.	0	24.136.693 kr.
Socialfonden	26.250.649 kr.	646.718 kr.	25.603.931 kr.

Regionale Udviklingsmidler

Der er ca. 2,26 mio. kr. til rådighed i 2016.

Til dagens møde foreligger 3 ansøgninger:

- Tilskud til forundersøgelse "Etablering af individuel erhvervsuddannelse indenfor foto og medier", svarende til 153.283 kr.
- Projekt "Klædt på til det 21. århundrede – innovation og entreprenørskab i grundskolen", svarende til 196.000 kr. (fordelt med 98.000 kr. i 2016 og 2017)
- Medfinansiering af Wi-Fi Hot spots, svarende til 400.000 kr. *)

Der er et kontinuerligt behov for at prioritere mellem ansøgninger til de regionale udviklingsmidler. Såfremt indstillingerne til dagens møde følges med de indstillede beløb, vil der være ca. 1.440.352 kr. tilbage under de frie midler, 673.317 kr. under Uddannelsespuljen og 167 kr. under Kulturpuljen.

	Til rådighed pr. 30/5 2016	Indstillet til forbrug i 2016 på dagens møde	Til rådighed i 2016, hvis indstillinger imødekommes
Frie midler	1.440.352 kr.	0 (reserveret tidl.)*)	1.440.352 kr.
Uddannelsespulje	771.317kr.	251.283 kr.	520.034 kr.
Kulturpulje	167 kr.	0 kr.	167 kr.

*) Da midlerne til Wi-Fi hot spots tidligere er reserveret, fremgår det ansøgte beløb ikke af kolonnen "Indstillet på dagens møde" i ovenstående tabel, ligesom evt. tilbageførsel af reservationen ikke fremgår.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Bilag til Bornholms Vækstforum 30. maj 2016

1. Forbrug af EU-midler pr. 30.maj 2016
2. Oversigt Vækstforums puljer og projekter pr. 30. maj 2016

Åbent punkt

4 Ansøgning om tilskud til forundersøgelse – etablering af individuel erhvervsuddannelse inden for foto og medier

24.00.00039-0167

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Vækstforum	30-05-2016	4	

Hvem beslutter

Bornholms Vækstforum indstiller
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget beslutter

Resumé

Campus Bornholm ansøger om et tilskud fra de regionale udviklingsmidler på 153.283 kr. til en forundersøgelse, der skal belyse mulighederne for at etablere en individuel erhvervsuddannelse i fotografi, medieproduktion, visuel kultur og iværksætteri.

Projektperiode: 1. juni – 30. oktober 2016.

Indstilling og beslutning

Vækstforumsekretariatet indstiller,

- at Vækstforum drøfter ansøgningen i lyset af uddannelsens tvivlsomme praktik- og beskæftigelsesperspektiver.

Bornholms Vækstforum, 30. maj 2016, pkt. 4:

Vækstforum indstillede ansøgningen til afslag i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget i lyset af uddannelsens tvivlsomme praktik- og beskæftigelsesperspektiver.

Sagsfremstilling

Campus Bornholm ønsker at udvikle en individuel, innovativ erhvervsuddannelse af høj kvalitet på Bornholm, som tager udgangspunkt i fotografi, medieproduktion visuel kultur og iværksætteri. Uddannelsen skal kombinere elementer fra den eksisterende fotografuddannelse og film- og TV-produktionsuddannelse med elementer omkring iværksætteri, konceptudvikling og projektledelse, og uddannelsen afsluttes med et uddannelsesbevis, som de eksisterende erhvervsuddannelser. Det er intentionen, at uddannelsen både skal tiltrække bornholmske og udenøse elever.

Campus Bornholm søger derfor om tilskud til en forundersøgelse, der skal analysere behov, grundlag og muligheder for at udvikle erhvervsuddannelsen, der særligt skal udnytte Bornholms stedbundne potentiale i forhold til de visuelle elementer omkring natur, kultur, landskab, gastronomi og historie.

Forundersøgelsen skal samtidig kunne fungere som en ny metode for fremtidige undersøgelser for afdækning af potentialerne i at udvikle nye erhvervsuddannelser.

Campus Bornholm vil ansætte en konsulent med særlig viden og ekspertise inden for fotofaget, der skal gennemføre analysen og opsøge samarbejdsmuligheder med eksterne partnere (Mercantec i Viborg og/eller Københavns Tekniske Skole). Konsulenten rapporterer ugentligt tilbage til styregruppen, der udover konsulenten selv består af direktøren, uddannelseschefen og udviklingsmedarbejderen på Campus Bornholm. Konsulenten udarbejder en midtvejsrapport efter to måneder og en afsluttende rapport ved forundersøgelsens afslutning.

Rapporten skal belyse følgende:

- Kortlægning af fagmål i uddannelsen under de lovgivningsmæssige rammer for erhvervsuddannelser
- Opsøgning af muligheder for praktikpladser (herunder branchemøder)
- Indgåelse af samarbejdsaftaler med andre skoler, der udbyder fotografuddannelsen
- Etablering af samarbejder med mulige eksterne underviserressourcer
- Afdækning af interesse blandt målgruppen (kontakt til CRT og Ungdommens Uddannelsesvejledning)
- Analyse af mulighederne for synergi og behov i forhold til efteruddannelse

Indholdet i uddannelsen vil i givet fald blive formuleret på baggrund af rapporten.

Hvis forundersøgelsen falder positivt ud, vil uddannelsen kunne starte op i skoleåret 2017 med 1 medarbejder og et årligt optag på 13 elever.

Den nye erhvervsuddannelse vil kunne kobles på Campus Bornholms kommende innovationscenter og trække på centrets ressourcer i forhold til brug af ny teknologi, konceptudvikling, kreative metoder osv. og dermed udnytte den enestående mulighed for at arbejde praktisk og kreativt med innovationsprocesser i undervisningsforløbet.

Økonomiske konsekvenser

Projektets udgifter:

Løn til medarbejdere på projektet	99.823 kr.
Konsulentydelse	80.000 kr.
Evaluering	5.432 kr.
Rejser, kost og logi – konsulent	25.000 kr.
Rejser, kost og logi – medarbejdere på projektet	20.000 kr.
Ikke-refunderbar moms	20.000 kr.
Orienteringsarrangement for branchen	25.000 kr.
Revision	3.691 kr.
I alt	278.696 kr.

Projektets finansiering:

Regionale udviklingsmidler	153.283 kr.
Egenfinansiering	125.413 kr.
I alt	278.696 kr.

Vurdering og effekter

Projektets effekter vil afhænge af forundersøgelsens resultater. Såfremt resultaterne er positive, vil uddannelsen blive etableret i sommeren 2017. Hvis resultaterne ikke er positive, vil uddannelsen ikke blive etableret, men projektet vil have tilvejebragt en ny metode for fremtidige undersøgelser til afdækning af potentialerne i at udvikle nye uddannelser.

Projektet understøtter erhvervsudviklingsstrategiens intention om etablering af attraktive erhvervsuddannelser og understøttelse af et uddannelsesmiljø med en stærk iværksætterkultur. Som yderområde er det vigtigt for Bornholm at udvikle og fastholde et varieret udbud af uddannelser for at sikre fortsat udvikling på øen. Det er sekretariatets vurdering, at etablering af nye attraktive uddannelser vil styrke Bornholms Erhvervsskoles attraktivitet samt optag og fastholdelse af elever på erhvervsuddannelserne.

Der findes imidlertid allerede en række uddannelsessteder i Danmark inden for fotografi, kunstfotografi, film- og medieproduktion i Danmark. Sekretariatet er vidende om, at det for eleverne på de eksisterende skoler i resten af landet er rigtig svært at finde praktikpladser (hvilket er en nødvendighed for gennemførelse af uddannelsen). De studerende på de eksisterende, lignende uddannelser må rejse langt for at finde en praktikplads. Da markedet således formodes at være mættet, vil det være en forudsætning for etablering af en lignende uddannelse på Bornholm, at de nødvendige praktikpladser primært kan tilvejebringes lokalt.

Da ledigheden blandt fotografer og filmfotografer i Danmark er høj, er det endvidere sekretariatets vurdering, at det er tvivlsomt, om uddannelsen vil kunne tiltrække det nødvendige antal elever.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Alle institutioner, der er godkendt til et eller flere grundforløb, er ifølge Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling automatisk godkendt til at udforme uddannelsesplaner til individuelt tilrettelagte forløb og gennemføre disse og skal derfor ikke ansøge om tilladelse til at udbyde uddannelsen.

Bilag til Bornholms Vækstforum 30. maj 2016

1. Ansøgning fra Campus Bornholm

Åbent punkt

5 Ansøgning om tilskud til projekt "Klædt på til det 21. århundrede - innovation og entreprenørskab i grundskolen"

24.00.00Ø39-0171

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Vækstforum	30-05-2016	5	

Hvem beslutter

Bornholms Vækstforum indstiller
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget beslutter

Resumé

Fonden for Entreprenørskab Bornholm søger om et tilskud på 196.000 kr. fra de regionale udviklingsmidler til et udviklingsprojekt, der skal øge grundskolernes viden, evne og gennemførelseskraft inden for innovation og iværksætteri, og samtidig gøre Bornholm til det første sted i Danmark, hvor innovation står så klart på uddannelsesagendaen, at der er udnævnt en innovationsagent på hver skole.

Center for Skole, Kultur og Fritid, Center for Undervisningsmidler (CFU), Professionshøjskolen UCC og Skoletjenesten på Bornholm er partnere i projektet.

Projektperioden er 15. august 2016 – 15. juni 2017.

Indstilling og beslutning

Vækstforumsekretariatet indstiller,

- at Vækstforum indstiller til Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget at bevilge 196.000 kr. til projektet fra uddannelsespuljen under de regionale udviklingsmidler.
Indstillingen er betinget af, at restfinansieringen på 18.610 kr. tilvejebringes.

Bornholms Vækstforum, 30. maj 2016, pkt. 5:

Vækstforum indstiller projektet til godkendelse i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget, under forudsætning af, at restfinansieringen på 18.610 kr. tilvejebringes.

Sagsfremstilling

Fonden for Entreprenørskab Bornholm vil i tæt samarbejde med de bornholmske grundskoler gennemføre et udviklingsprojekt, der skal have til formål at styrke elevernes innovative og entreprenørielle kompetencer gennem en systematisk og kontinuerlig indsats. Projektet er et praksisorienteret efteruddannelsesforløb for undervisere og innovationsvejledere, der giver indsigt i og hands on erfaring med innovations- og entreprenørskabsundervisning og sikrer forståelse for og ejerskab til metode, didaktik, værktøjer og kompetencemål.

Projektet gennemføres i samarbejde med alle øens folkeskoler. Derudover inviteres privat- og friskoler til at deltage mod egenbetaling. 8 lærerstuderende fra UCC Bornholm deltager i dele

af projektføreløbet, hvorved man sikrer fødekæden af nye undervisere og udbredelse af aktiviteterne i praksis.

Der gennemføres en effektanalyse i forbindelse med projektet, hvor eventuelle virkninger i eleveres faglige og personlige udvikling undersøges på et empirisk grundlag, hvor statistiske data og analyse indgår. Det vil sige kvantitativ forskning suppleret med kvalitative data. Der tages udgangspunkt i begrebet self-efficacy, det vil sige elevens evne, motivation og ressourcer til at fuldføre en opgave med succes. Dette vurderes som helt centralt for udbyttet af skolegang og er et vigtigt mål i innovation og entreprenørskab. Forskningsdelen udføres af Jan Rønnow (aut. psykolog, forskningsbibliotekar og tidl. lektor ved UCC), med assistenter.

Der planlægges formidling af projektets fremdrift via en målrettet mediedækning i de bornholmske medier, hvor bidragsyderne til projektet vil blive tydeliggjort. Fagligt indhold og erfaringer vil blive delt i deltagergruppen via nyhedsbreve og oprettelse af Facebook-gruppe. Projektføreløb, erfaringer, evaluering og effektanalyse vil blive beskrevet i en rapport og formidlet til grundskoler på Bornholm og i resten af landet via Fonden for Entrepreneurskab. Der bliver udarbejdet en lille hands on guide med eksempler på undervisernes implementering af innovation og entreprenørskabskompetencer i fagforløb, der ligeledes vil kunne distribueres i hele landet.

Vurdering

Styrkelse af iværksætterier står højt på Vækstforums dagsorden, og det fremgår af Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi, at Vækstforum arbejder for et attraktivt uddannelsesmiljø med en stærk iværksætter- og innovationskultur. Projektet sigter imod at skabe et stærkt netværk af undervisere og innovationsvejledere på Bornholm og en systematisk implementering af innovation og entreprenørskab på alle de bornholmske grundskoler.

Projektets formål er at styrke iværksætter-kulturen allerede i grundskolen og gøre grundskolen til en endnu stærkere fødekæde til ungdomsuddannelserne og herigennem at styrke fremtidens iværksættere og fremtidens medarbejdere og dermed understøtte den bornholmske erhvervsudvikling på den lange bane.

Det vurderes også, at fokus på iværksætterier og entreprenørskab i grundskolen vil være et attraktivt aspekt for tilflyttere.

Økonomiske konsekvenser

Projektets udgifter:

Løn til medarbejdere på projektet	65.000 kr.
Konsulentytelser	30.000 kr.
Konsulenters rejser kost og logi	10.000 kr.
Information	37.000 kr.
Følgforskning	60.000 kr.
Andet (Vikardækning, lærercamp, forplejning, materialer)	165.610 kr.
I alt	392.610

Projektets finansiering:

Regionale udviklingsmidler	196.000
Private fonde (125.000 kr. bevilget)	143.610 kr.
Kontant egenfinansiering	19.000 kr.
Egenfinansiering i timer	34.000 kr.
I alt	392.610 kr.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Bilag til Bornholms Vækstforum 30. maj 2016

1. Ansøgning fra Fonden for Entreprenørskab Bornholm
2. Specifikation af projektforløb

Åbent punkt

6 Ansøgning om tilskud til projekt Danske Turismekompetencer

00.03.04Ø39-0213

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Vækstforum	30-05-2016	6	

Hvem beslutter

Vækstforum indstiller

Erhvervsstyrelsen beslutter

Resumé

Dansk Kyst- og Naturturisme søger om 646.718 kr. til medfinansiering af det tværregionale projekt Danske Turismekompetencer, i perioden 1. maj 2016 – 31. december 2019. Formålet er at øge kompetenceniveauet i turismeerhvervet. Der er opbakning fra uddannelsesinstitutioner og erhvervsfremmeaktører fra alle regioner.

Projektet forventes at blive landsdækkende, og der er søgt støtte fra alle 6 vækstfora. Det brede samarbejde bag projektet skal resultere i, at kompetenceudvikling, der er målrettet turismeerhvervet, bliver en integreret og prioriteret del af uddannelsesinstitutionernes uddannelsestilbud fremadrettet.

Da der kan være risiko for overlap til projekt Viden og Væksts aktiviteter, har sekretariatet foranlediget, at der indgås samarbejde mellem dette projekt og projekt Viden og Vækst. Projekt Viden og Vækst vil derfor frem til medio 2018 (hvor projektet stopper) stå for afklaring af virksomhedernes kompetencebehov og gennemførelse af kompetenceudviklingsforløb. Hvor det er relevant for turismevirksomhederne, kan Viden og Vækst benytte sig af tilbuddene i Danske Turismekompetencer.

Efter medio 2018 vil Danske Turismekompetencer overtage opgaven med at kompetenceafklare turismevirksomheder, som har en vækstplan, og gennemføre kompetenceudviklingsforløb inden for rammerne i projektet.

Indstilling og beslutning

Vækstforumsekretariatet indstiller,

- at ansøgningen om et socialfondstilskud på 646.718 kr. indstilles til godkendelse i Erhvervsstyrelsen,
- at socialfondstilskuddet på 646.718 kr. uden n+3 forpligtigelse overføres til Syddanmarks Vækstforums socialfundsramme, prioritet 1.

Bornholms Vækstforum, 30. maj 2016, pkt. 6:

Vækstforum indstiller ansøgningen til godkendelse i Erhvervsstyrelsen og at socialfondstilskuddet på 646.718 kr. uden n+3 forpligtigelse overføres til Syddanmarks Vækstforums socialfundsramme, prioritet 1.

Sagsfremstilling

Formålet med Danske Turismekompetencer er at øge kompetenceniveauet i turismeerhvervet. Projektet er et tværregionalt initiativ med opbakning fra uddannelsesinstitutioner og erhvervsfremmeaktører i alle regioner og på Bornholm. Sigtet er at imødekomme nogle af de væsentligste udfordringer, som dansk turisme står overfor netop nu f.eks. gæsternes oplevelse af manglende sammenhæng mellem kvalitet og pris, innovationsevne og sikring af markedsandele.

Projektet skal afdække virksomhedernes vækstrettede kompetencebehov og efterfølgende kompetenceudvikle virksomhedernes ledere og medarbejdere. Projektet går på tværs af de tre forretningsområder i dansk turisme: Storbyturisme, Erhvervs- og Mødeturisme og Kyst- og Naturturisme og ledes af Den Erhvervsdrivende Fond Dansk Kyst- og Naturturisme.

Projektet indeholder følgende aktiviteter:

- Identificering af relevante virksomheder og virksomhedens kompetencebehov.
- Identificering af medarbejdergruppen, der skal kompetenceudvikles.
- Gennemførelse af vækstrettede kompetenceudviklingsforløb via AMU, lederudviklingskurser og lign.

Eksempler på kompetenceudvikling kunne være kurser i værtskab, personprofilering, salgsteknik når gæsten er i huset, service og kundemødet.

Konkret skal kompetenceudviklingen af virksomhedernes medarbejdere og ledere medvirke til, at virksomhederne kan realisere de vækst mål, der er nedskrevet i virksomhedernes vækststrategi.

Det er et krav, at virksomhederne har en vækststrategi, før de kan indgå i projektet.

På Bornholm vil Business Center Bornholm og Væksthus Hovedstadsregionen kunne bistå virksomhederne med at få udarbejdet en vækststrategi.

Forankringen af projektet vil ske i samarbejde med uddannelsesinstitutioner, erhvervsfremmeorganisationer og branche- og erhvervsorganisationer og videreføres i uddannelsesudvalgenes arbejde. Den viden, der opbygges i projektet, vil således blive brugt til at komme med anbefalinger til eksisterende uddannelser, supplerende uddannelser eller sammensatte kursuspakker med udgangspunkt i erhvervets behov og efterspørgsel. Målet er, at kompetenceudvikling af turismeerhvervet bliver en integreret og prioriteret del af uddannelsesinstitutionernes permanente uddannelsestilbud.

Effekter

Bornholm: Ansøger forventer som følge af overstående aktiviteter at skabe en meromsætning på 5.903.431 kr. og 4 nye arbejdspladser.

Der forventes 100 deltagere.

Nationalt: Ansøger forventer, at projektet vil skabe en meromsætning på 202 mio. kr. og 131 arbejdspladser.

Effektkæde

Hovedaktiviteter	Output	Resultater/effekter på kort og langt sigt
<ol style="list-style-type: none">1. Visitering og kompetenceafdækning ift. virksomhedens vækststrategi2. Gennemførelse af vækstrettet kompetenceudvikling	<ol style="list-style-type: none">1. Antal mikro-, små og mellemstore virksomheder, som modtager støtte: 31 på Bornholm (nationalt 1.050)2. Antal deltagere: 100 på Bornholm (nationalt 7.873)3. Antal deltagere med forøget kompetenceniveau umiddelbart efter deltagelsen: 75 på Bornholm. Nationalt 5.905)	<ol style="list-style-type: none">1. Anslået skabt meromsætning 2 år efter projektet: 5.903.431 kr. på Bornholm. (nationalt 202.000.000 kr.)2. Jobskabelse i deltagende virksomheder 2 år efter deltagelse: 4 på Bornholm. (nationalt 131)

Den bornholmske del af projektet

Den bornholmske del af projektet adskiller sig fra resten af projektet. Projekt Viden og Vækst varetager allerede opgaven med at identificere bornholmske virksomheder med vækstambitioner, kompetenceafklare dem og sikre relevant kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere for bornholmske virksomheder med vækstambitioner. Det er derfor aftalt, at Danske Turismekompetencer indtil medio 2018, hvor Viden og Vækst afsluttes, fungerer som et ekstra tilbud til turismevirksomheder, som Viden og Vækst kan henvise til. Fra medio 2018, hvor Viden og Vækst stopper, vil Danske Turismekompetencer overtage opgaven med at identificere turismevirksomheder med vækstambitioner, kompetenceafklare og sikre kompetenceudvikling.

Der foreligger en partnererklæring fra Campus Bornholm, og det forventes, at kurser i Danske Turismekompetencer vil kunne udbydes på Bornholm via Campus Bornholm, bl.a. som specialiserede AMU-kurser. Det vil også være muligt at deltage på kurser i andre dele af landet.

Evaluering

Syddansk Vækstforum vil sikre løbende opfølgning på projektet. Syddansk Vækstforum vil desuden sikre, at projektet evalueres af Cowi i henhold til den tværregionale aftale om evaluering, og at de øvrige vækstfora holdes informeret om projektets fremdrift.

Økonomiske konsekvenser

Projektet er et tværregionalt projekt med forventet deltagelse af alle danske regioner. Rent administrativt vil det være Region Syddanmark, der tegner bevillingen.

En bornholmsk bevilling til projektet vil derfor betyde en reduktion i den bornholmske socialfondsramme, idet tilskuddet vil blive overført til den syddanske ramme. Skulle det senere vise sig, at projektet ikke lever op til den forventede aktivitet på Bornholm, vil en eventuel nedskrivning af bevillingen for den bornholmske del af projektet blive ført tilbage til den bornholmske socialfondsramme. Denne løsning er valgt, da projektet ellers skulle modtage et tilsagn pr. vækstforum og dermed også afrapportere til hvert vækstforum hvert halve år. Med en rammeflytning kan projektet nøjes med én afrapportering hvert halve år.

Hvis et eller flere værkstfora vælger ikke at gå med i projektet, vil det fortsætte som beskrevet i de regioner, som medfinansierer, blot med reduceret ramme.

Projektets samlede støtteberettigede udgifter (for alle regioner) fordeler sig således:

Udgifter	Kr.
Projektarbejde, løn	11.465.900 kr.
Ekstern konsulentbistand	7.08.000 kr.
Revision	207.500 kr.
18 % omkostninger (standardsats til dækning af husleje, møder, rejser, materialer mv.)	3.375.612 kr.
Deltagerunderhold	22.129.012 kr.
I alt	44.258.024 kr.

Finansiering	Kr.
Socialfonden, prioritet 1*	22.129.012 kr.
Finansiering via deltagerunderhold	22.129.012 kr.
I alt	44.258.024 kr.

*) heraf er Bornholms andel 646.718 kr., svarende til 2,9 %.

Vurdering

Sekretariatet vurderer, at projektet er støtteberettiget under Socialfondens prioritetsakse 1.2.C; vækstrettet kompetenceudvikling. Projektet falder også ind under Erhvervsudviklingsstrategien og understøtter den bornholmske satsning på vækst i turismevirksomheder ved at tilbyde vækstrettet kompetenceudvikling.

Projektet er tværregionalt og forventes at dække hele landet. Det giver bornholmske turismeaktører og Campus Bornholm mulighed for at trække på viden fra hele landet, ligesom det er med til at sikre et bredere kursusudbud til virksomhederne. Virksomhederne får også mulighed for at vælge, om man vil benytte lokale kurser eller vil rejse efter et andet kursus, hvilket må anses som en styrke i projektet.

Projektet havde oprindeligt en forventning om 230 deltagere fra Bornholm. I samarbejde med sekretariatet er tallet nedjusteret til 100 deltagere fordelt på 3,5 år. Dette er baseret på erfaringerne fra tidligere projekter som Serviceskolen, Comforness med mere, hvor det viste sig at være svært at rekruttere deltagere fra turismebranchen.

Viden og Vækst forventes også at kompetenceudvikle medarbejdere i turismebranchen, hvilket er med til at gøre målgruppen for Danske Turismekompetencer mindre. Sekretariatet vurderer derfor, at 100 deltagere er et mere realistisk bud på antal deltagere. Skulle der komme flere deltagere, vil disse godt kunne indgå i projektet.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Bilag til Bornholms Vækstforum 30. maj 2016

1. Socialfondsansøgning Danske Turismekompetencer
2. Succeskriterier Danske Turismekompetencer

Åbent punkt

7 Ansøgning: Medfinansiering af Wi-Fi hotspots

24.00.00039-0172

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Vækstforum	30-05-2016	7	

Hvem beslutter

Bornholms Vækstforum indstiller
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget beslutter

Resumé

Bornholms Regionskommune ansøger om 400.000 kr. af de regionale udviklingsmidler til medfinansiering af etablering af Wi-Fi hotspots til højhastighedsinternettet på Nørrekås lystbådehavn i Rønne, Hasle havn, Hammerhavn, Tejn havn, samt i Gudhjem og Svaneke havn. Det samlede budget er 1,2 mio. kr.

Beløbet er en del af den reservation Bornholms Vækstforum har foretaget, til opgradering af turistinformationsinfrastrukturen. På forrige møde blev det besluttet, at indstille 1,6 mio. kr. til opgradering af bornholm.info.

Indstilling og beslutning

Vækstforumsekretariatet indstiller,

- at ansøgningen om 400.000 kr. af de regionale udviklingsmidler, til etablering af Wi-Fi de nævnte steder, indstilles til drøftelse.

Bornholms Vækstforum, 30. maj 2016, pkt. 7:

Vækstforum indstiller ansøgningen til godkendelse i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget med en indstilling til, at muligheden for køb af ekstra internetadgang på havnene, indgår aktivt i markedsføringen af Bornholm og at det afdækkes hvorvidt betaling for internetadgang kan indgå i den samlede havneafgift.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har ansøgt Bornholms Vækstforum om 400.000 kr. i tilskud fra de regionale udviklingsmidler til etablering af Wi-Fi hotspots til højhastighedsinternettet på Nørrekås lystbådehavn i Rønne, Hasle havn, Hammerhavn, Tejn havn, samt i Gudhjem og Svaneke havn. Det samlede budget er 1,2 mio. kr.

Afhængigt af antal samtidige brugere og den device som bruges til at logge på netværket, vil man kunne opleve download/upload hastigheder på over 100 Mbit/s.

Løsningerne vil hænge sammen, så hvis brugeren bevæger sig mellem havnene, vil man automatisk logge på netværket, i den havn man ankommer til, uanset hvor man loggede på først.

Hvis brugeren ønsker at være på Wi-Fi netværket i længere tid end den gratis time pr. døgn, som Bornholms Regionskommune ifølge § 60b i Teleloven må stille til rådighed, vil leverandøren af løsningen tilbyde brugeren at forlænge adgangen igennem et betalingsmodul. Dette vil blive tilbudt uden reference til Bornholms Regionskommune, så der undgås uoverensstemmelser med Teleloven.

Priserne vil være (inkl. moms):

- 1 dag: 20 kr.
- 1 uge: 100 kr.
- 1 måned: 250 kr.

Vurdering

Det er Vækstforumsekretariatets vurdering, at løsningen er nødvendig at etablere i forhold til de krav, som stilles til adgang til internet.

Den såkaldte roaming-afgift halveres pr. 1. juli 2016 og bortfalder pr. 1. juli 2017. Dermed kan Wi-Fi-løsningen synes overflødig. Så vidt Vækstforumsekretariatets har erfaret, og som det til dels er bekræftet via mobiloperatørens dækningskort, er der ikke tilstrækkelig dækning på havnearealerne til ex streamning af film/tv.

Selvom der ikke er præcedens for, at Bornholms Vækstforum bidrager med midler, er der mulighed for dette under henvisning til Lov om erhvervsfremme.

Økonomiske konsekvenser

Såfremt ansøgningen godkendes vil det betyde et træk på 400.000 kr. af de regionale udviklingsmidler. Bornholms Vækstforum har tidligere reserveret beløbet.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

8 Kommunikationshandlingsplan

24.00.00P20-0014

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Vækstforum	30-05-2016	8	

Hvem beslutter

Bornholms Vækstforum beslutter
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget til efterretning

Resume

Bornholms Vækstforum vedtog på maj-mødet 2015 sin kommunikationsstrategi, der skal understøtte implementeringen af erhvervsudviklingsstrategien. På september-mødet blev der reserveret 450.000 kr. til kommunikationsaktiviteter, herunder udarbejdelse af en handlingsplan. Siden er der med kommunikationsbureauet PrimeTime udarbejdet et såkaldt platformsdokument (bilag) samt en råskitse til en kommunikationshandleplan med tilhørende budget. På den baggrund har vækstforumsekretariatet i samarbejde med de øvrige aktører i Bornholms erhvervsservice, opstillet anbefalinger til kommunikationsaktiviteter, der fremgår af sagsfremstillingen nedenfor.

Vækstforumsekretariatet anmoder samtidig Vækstforum om bemyndigelse til at iværksætte tiltag, svarende til de forhåndsreserverede resterende 400.000 kr. til formålet.

Indstilling og beslutning

Vækstforumsekretariatet indstiller,

- at Bornholms Vækstforum bemyndiger Vækstforumsekretariatet til at igangsætte de anbefalede kommunikationstiltag for op til 400.000 kr. af de regionale udviklingsmidler, der tidligere er godkendt til formålet.

Bornholms Vækstforum, 30. maj 2016, pkt. 8:

Vækstforum besluttede at bemyndige Vækstforumsekretariatet til at igangsætte de anbefalede kommunikationstiltag for op til 400.000 kr.

Sagsfremstilling

Arbejdet med kommunikationshandlingsplanen er foregået i tre workshops under ledelse af PrimeTime og med deltagelse af Vækstforumsekretariatet og de øvrige aktører i Bornholms Erhvervsservice – Jobcentret, BCB, Væksthuset og Teknik og Miljø.

På den baggrund er gruppen enige om, at anbefale følgende organisatoriske og kommunikationsmæssige prioriteringer:

Organisatorisk:

- Nedsættelse af intern kommunikationsgruppe til udarbejdelse af fælles årshjul og koordinering af kommunikationen vedr. det samlede Bornholms Erhvervsservice
- Koordinering af aktørernes digitale platforme (hjemmeside, sociale medier, nyhedsbreve etc.)

Kommunikationsmæssige prioriteringer:

- Styrket indsats via sociale medier og anvendelse af kreative kanaler – bl.a. video-mediet
- Launch af én indgang til erhvervsservice omfattende servicekatalog og reception
- Profilerings af Bornholm som andet end ferieø, med henblik på rekruttering af kvalificeret arbejdskraft
- Udarbejdelse af fakta baseret infografikker og testimonials/cases om hvorfor det er godt at være iværksætter og erhvervsdrivende på Bornholm til brug i interne og eksterne medier
- Årligt "Virksomheds-event" for det bornholmske erhvervsliv
- Profilerings af den grønne bornholmske profil – Bright Green Island. Fx gennem kronik
- Bornholms erhvervsmagasin med fokus på de gode, datadrevne historier og formidling af vækstbarometer med aktuel status på erhvervsudviklingen på Bornholm
- Kontinuerlig kåring af en bornholmsk best practice virksomhed (parametre som vækst, eksport, flere ansatte, social-økonomisk virksomhed, grøn omstilling etc.)

Denne prioritering er foretaget, på baggrund af ønsket om at skabe øget synlighed på erhvervslivets muligheder for vækst og udvikling gennem det bornholmske erhvervsfremmesystem og på realisering af Vækstforums strategiske målsætninger, jf. erhvervsudviklingsstrategien "Vilje til Vækst".

Det skal bemærkes, at Bright Green Island profileringen forventes at blive fulgt op med en ansøgning til en større satsning på et senere tidspunkt.

Økonomiske konsekvenser

Processen for udarbejdelse af handlingsplan udgør max 50.000 kr. Efterfølgende kommunikationsindsats anslås til max 200.000 kr./årligt over to år.

Erhvervs- og beskæftigelsesudvalget godkendte den økonomiske ramme på op til 450.000 kr. på sit møde den 28. oktober 2015.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Bilag til Bornholms Vækstforum 30. maj 2016

1. Bornholm Platformsdokument
2. Kommunikationsstrategi, 2015

Åbent punkt

9 Status på Destination Bornholms Handlingsplan 2016

24.10.00054-0029

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Vækstforum	30-05-2016	9	

Hvem beslutter

Bornholms Vækstforum til orientering

Resumé

Bornholms Vækstforum bidrager til Destination Bornholms udviklingsaktiviteter med 2.500.000 kr. årligt (i 2013-niveau). Ved indgåelse af kontrakten, samt den tilhørende handlingsplan for 2016 på november-mødet i 2015, blev det besluttet, at der gives en jævnlig status på fremdriften af aktiviteterne.

Indstilling og beslutning

Vækstforumsekretariatet indstiller,

- at status tages til efterretning.

Bornholms Vækstforum, 30. maj 2016, pkt. 9:
Vækstforum tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Overordnet baserer Destination Bornholms arbejde sig på Bornholms turismestrategi 2013-2016. Strategien er udarbejdet i et samarbejde mellem Væksthus Hovedstadsregionen og Destination Bornholm. Derudover understøtter Destination Bornholms arbejde erhvervsudviklingsstrategien "Vilje til vækst", der er formuleret og vedtaget i regi af Bornholms Vækstforum.

Destination Bornholm er blandt Vækstforums hovedoperatører og bidrager derfor til at sikre implementering og dermed udbytte af investeringerne.

Destination Bornholm evalueres med henvisning til de i turismestrategien opstillede mål herunder:

- At skabe vækst i antal besøgende
- At øge omsætningen indenfor turistbranchen
- At øge værdiskabelsen fra øens events
- At sikre efteruddannelse af øens turisterhverv - herunder de digitale kompetencer som nyt indsatsområde.
- At øge kendskabsgraden til Bornholm på øens kernemarkeder med øget salg af rejser for øje

I sagens natur bidrager flere parter til at sikre succes og opnå de fastsatte mål. Destination Bornholm kan derfor betragtes som den tovholder, der arbejder for at understøtte koordinering og samarbejde mellem offentlige og private turismeaktører og sikrer koordinering og samarbejde mellem turisterhvervet og andre brancher.

Opgaverne, der er beskrevet i kontrakt og handlingsplan, spænder derfor relativt bredt:

- Operatørfunktion for BRK/VFs strategi og årlige handlingsplaner inden for turismeområdet. Dvs. påtager sig projektledelse af konkret aftalte projekter – herunder:
 - **A) Tværgående Outdoor Koordination (Nyt, forudsætter delvis bevilling)**

Status: Ansøgning under udarbejdelse i dialog med Vækstforumsekretariatet. Ventes klar til Vækstforums september-møde.
 - **B) Bornholms Kulturuge**

Status: Planlægning af 2016 pågår. For 2016 er der indgået en række sponsoraftaler, så økonomien på nuværende tidspunkt hænger sammen. Der mangler pt. svar på 2 ansøgninger om sponsorat.

Ansøgningsfrist om tilskud til arrangementer var 25. 21 arrangementer opnåede tilskud. Desuden reserveredes beløb til Åbning af Kulturugen i Rønne og til en "lukkefest" for Kulturugens sponsorer, aktører og samarbejdspartnere den sidste dag i Nexø.

Der blev i løbet af vinteren indgået et markedsføringssamarbejde med den nye event "Bornholms Kunstrunde". Kulturugen har stillet sin websiteskabelon frit til rådighed for Kunstrunden, som med små og få tilretninger nu råder over et mobiloptimeret og velegnet eventsite.

Der er udgivet en fælles flyer og Kulturugen har annonce på Kunstrundens kort. Det er samtidig planlagt, at Kunstrunden opnår tilsvarende omtale i Kulturugeavisen idet de to events må formodes at have fælles målgruppe.

Der blev i alt solgt 687 badges i 2015 til en samlet sum på kr. 37.295. Budgettet for salg af badges 2016 er kr. 50.000 svarende til et salg på 834 stk. til en pris af 75,- inkl. moms.

Antallet af salgssteder vil blive udvidet i 2016, og der er på nuværende tidspunkt indgået en vigtig aftale med Færgen om, at badges vil kunne købes ombord i tidsrummet op til Kulturugen og indtil den er slut.

Ambitionen er, at der i 2017 er en repræsentant i hver by. By-initiativerne vil få en mere fremtrædende plads i markedsføringen, primært på Facebook, men også ved særskilt omtale i den husstandsomdelte Kulturugeavis.
 - **C) Kunstrunden (Nyt, særskilt bevilling)**

Status: Blev afviklet første gang 5.–8. maj 2016 med 82 deltagende kunstnere, kunsthåndværkere, gallerier og udstillingssteder.

Markedsføring har fundet sted på Bornholm, i Hovedstadsområdet, samt i Sydsverige og på Færgen.

Det har været benyttet online- og printmarkedsføring, pressemeddelelser, brug af sociale medier samt radio og tv

Åbningsarrangement var torsdag den 5. maj med deltagelse af kommunalbestyrelsesmedlem Erik Lund.

Der har været forhåndsinteresse fra både Danmark og Sverige, fra såvel individuelle som grupper.

Evaluering foretages med både deltagerne (kunstnerne) og publikum
Kunstrunden forventes gentaget i 2017

○ **D) Udviklingen af Bornholms digitale turistinformation (Nyt, særskilt bevilling)**

Status: Den digitale turistinformation er fundamentet for det igangværende projekt, som skal resultere i en opgradering af Bornholms digitale tilstedeværelse. Projektet er på nuværende tidspunkt forsat i en indledende fase, hvor der har været dialog med en række udviklere og bureauer for at finde de bedste samarbejdspartnere.

- Samarbejdspartner i aftalte projekter, herunder "Bornholm i København" fra 2017.

-

- Koordination:

- Opfølgning på strategi for Bornholms Turisme, jf. Destinations Bornholms Handlingsplan.

Status:

- Outdoor som forretningsområde er etableret og styrket i et offentlig-privat samarbejde – ansøgning under udarbejdelse i dialog med sekretariatet
- Kompetenceudviklingen af Bornholms turisterhverv indenfor den digitale synlighed er styrket gennem samarbejde med BCB og VHHR -
- Der er indledt samarbejde med Business Center Bornholm som har givet Bornholms turisterhverv muligheden for at for hjælp til den digitale synlighed. 10 virksomheder har taget imod tilbuddet pr. april 2016

- Koordinering og samarbejde mellem offentlige og private aktører omkring turismerelaterede emner – som fx Folkemødet

Status:

- Det gode samarbejde fortsætter i forhold til indsatsområderne. Konkret er der aftalt en yderligere styrkelse af samarbejdet omkring konferenceturisme og Folkemødet. Der er etableret en underside på Bornholm.info som der kan henvises til.

- Koordinering og samarbejde mellem turisterhvervet og andre brancher

Status: Se bilag

- Sparring med klyngesamarbejdet på turismeområdet og andre relevante turismerelaterede klyngeinitiativer

Status: Under udvikling

- Koordinering af erhvervets markedsføringsindsats

Status:

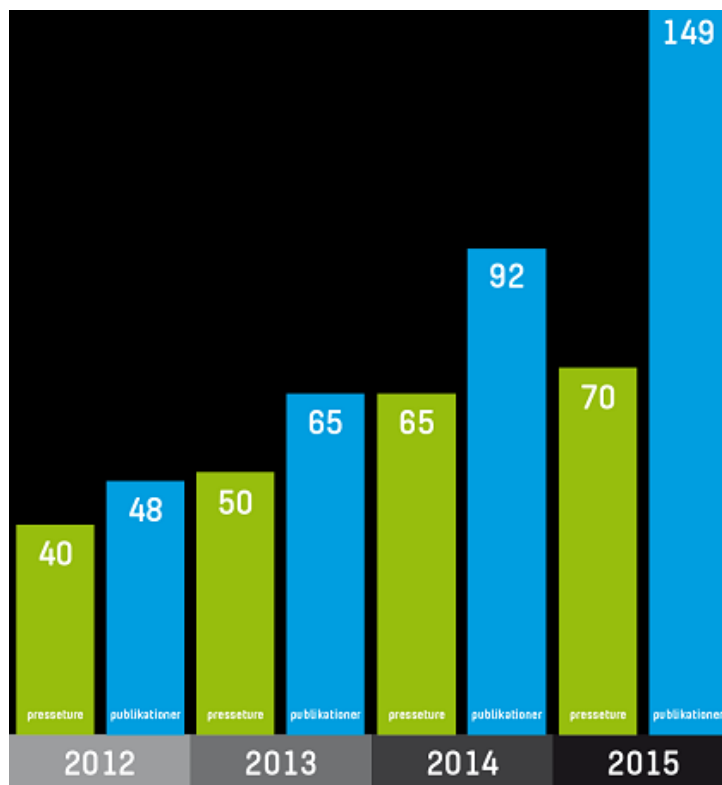
- Løbende planlægge, koordinere og gennemføre kampagne med DAT og bornholmske turismeaktører. I indsatsen gennemføres i foråret med henblik på at styrke markedsføringen og salget på Billundruten.

- Løbende tilbyde annoncering målrettet partnere med mindre økonomisk råderum end de større partnere Der gennemføres en kampagne i foråret
- Løbende synliggøre oplevelser på web, apps og sociale medier målrettet turister og give erhvervet mulighed for annoncering og omtale
- Facebooksiden "Bornholm – velkommen til oplevelsernes ø" har med udgangen af marts 25.880 "likes" for siden. Det er lykkedes at fastholde interaktionen samtidig med at rækkevidden og antallet af likes er øget.
- Interaktionen med siden var ultimo marts:
Destination Bornholm 14,2 (Likes: 25,9)
Sammenlignet med:
Visit Nordjylland 6,3 (Likes: 47,9)
Visit Copenhagen 6,6 (Likes: 105,2)
Go Visit Denmark 1,9 (Likes 288)

Da Michelin-stjernen ramte Bornholm fik Destinationen gennem facebook 37.000 visninger, 100 delinger, 43 kommentarer og ca. 1.000 klik til bornholm.info.

- Løbende planlægge og gennemføre en række presseture for journalister fra vore primære markeder målrettet ferieturisme og erhvervsturisme.

Værdien af den omtale, vi har opnået i 2015 er kr. 16.832.537 og vi har nået 24.348.250 læsere. Disse meget høje tal især hvad angår læserne, skyldes at vi i 2015 fik rigtig meget omtale i de store danske medier med mange læsere. Herudover kommer masser af omtale samt videoklip på de sociale medier både før, under og efter journalisternes besøg. Udviklingen de seneste år ses nedenfor:

- Ansvarlig for at iværksætte og koordinere analyseopgaver på turismeområdet for Bornholm

Status:

De faste elementer er:

- Positioneringsundersøgelse/kendskabsanalyse (DK, TY og S)
- Eventundersøgelse – tiltrækningskraft og økonomisk volumen
- Måling af besøgsoplevelsen
- Markedstracking
- En undersøgelse af potentialerne omkring etableringen af flyrute helårligt mellem Billund og Bornholm er undervejs.

I perioden for nærværende status er der endvidere gennemført byundersøgelser via Dansk Kyst- og Naturturisme for Allinge-Sandvig, Gudhjem og Nexø-Snogebæk.

Analyserne formidles internt for at tilsikre et højt vidensniveau, som kan videreformidles i det daglige arbejde/i dialogen med turisterhvervet. Derudover formidles de via netværksmøder, direkte tilsendelse til relevante interessenter, på møder hvor data drøftes med henblik på at drøfte actions, via oplæg samt hjemmesiden www.destinationen.dk

- Koordinatorfunktion for tematurisme

Status: Se bilag

- Informationsservice og rådgivning til turisterhvervet
 - Fungere som talerør for turisterhvervet i forhold til myndigheder og offentlighed
 - Formidle analyser og undersøgelser vedrørende kundeadfærd og efterspørgsel, markedsanalyser mv.
 - Servicere erhvervet med hensyn til markedsføring af produkter
 - Rådgive i forhold til markedsføring og produktudvikling

Vurdering

Det er Vækstforumsekretariatets vurdering, at Destination Bornholm er et værdiskabende bindeled mellem aktørerne i den bornholmske turismebranche. Destination Bornholm modtager årligt ca. 2,5 mio. kr. i støtte fra private virksomheder på Bornholm. Det er en ganske imponerende indtægt, som i sig selv vidner om Destinationens legitimitet.

Som det fremgår af ovenstående status samt bilaget, er der god grund til at rose Destinationen – således som der også blev gjort i den evalueringsrapport, COWI udarbejdede for den forrige kontraktperiode: "Overordnet er det evaluators vurdering, at Destination Bornholm er en professionelt drevet organisation med et tydeligt medlemsfokus i arbejdet med udviklingskontrakten, og alle erfaringer og output under udviklingskontrakten er forankret i Destinationen.

Evaluator konkluderer, at der er en logisk sammenhæng mellem de konkrete aktiviteter og det tilsigtede output, om end det er vanskeligt at isolere den effekt, som Destinationens udviklingskontrakt har skabt."

Set med Vækstforums briller, er det især udvikling af salgsbare produkter og tjenesteydelser, der også er i fokus. Dette mål er dog noget vanskeliggjort, af de stærkt begrænsede muligheder, som turistbranchen har for at søge regionalfondsmidler i Vækstforum

Bornholms Erhvervsfond yder lån til turismebranchen. Her er meldingen, at der er plads til flere ansøgere.

Vækstforumsekretariatet er i dialog med Destinationen om ansøgning til finansiering af projektledelse af den tværgående Outdoor-klynge, hvori der vil være et betydeligt omfang af netop udvikling af nye oplevelsesprodukter- og tjenesteydelser.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Bilag til Bornholms Vækstforum 30. maj 2016

1. Status, Destination Bornholm

Åbent punkt

10 Center for Regional- og turismeforsknings årsberetning, 2015

24.10.06Ø40-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Vækstforum	30-05-2016	10	

Hvem beslutter

Bornholms Vækstforum til orientering

Resumé

Center for Regional- og turismeforsknings (CRT) årsrapport for 2015, "Vækst gennem indsigt og udvikling" er godkendt i Uddannelses- og Forskningsministeriet, og årsberetningen, "Ressourcer og resultater" for samme år er offentliggjort.

Med afsæt heri deltager direktør Lene Feldthus Andersen på dagens møde med en kort orientering om CRT's virke og indsatser.

Indstilling og beslutning

Vækstforumsekretariatet indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Bornholms Vækstforum, 30. maj 2016, pkt. 10:

Vækstforum tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Uddannelses- og Forskningsministeriet har godkendt CRT's årsrapport 2015, "Vækst gennem indsigt og udvikling" og forskningscenterets årsberetning 2015, "Ressourcer og resultater" er offentliggjort.

I den forbindelse deltager direktør Lene Feldthus Andersen på dagens møde med et kort indlæg, hvorved der gives en kort status på arbejdet i CRT og anvendelsen af Bornholms Vækstforums bevilling til forskningscenteret.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag til Bornholms Vækstforum 30. maj 2016

1. CRT-Årsberetning 2015
2. CRT - Handlingsplan 2015 årsrapport

Åbent punkt

11 Aktuelt og gensidig orientering

24.10.00P35-0048

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Vækstforum	30-05-2016	11	

Hvem beslutter

Bornholms Vækstforum til orientering

Resumé

Alle har under dette punkt mulighed for at informere om aktuelle sager af interesse for Vækstforum. Under "sagsfremstilling" er anført de orienteringspunkter, Vækstforumsekretariatet havde kendskab til – og fandt aktuelle – ved dagsordenens udsendelse.

Indstilling og beslutning

Vækstforumsekretariatet indstiller,

- at Vækstforum tager orienteringen til efterretning.

Bornholms Vækstforum, 30. maj 2016, pkt. 11:

Vækstforum tog orienteringen til efterretning.

I Vækstforumsekretariatet skal der, sammen med LAG Bornholm og organisationerne, udarbejdes en analyse af fiskerierhvervets fremtid, med fokus på udfordringer og muligheder i henholdsvis kyst- og konsumfiskeriet. Analysen udarbejdes som led i den igangværende større satsning på fødevarer og skal danne afsæt for en efterfølgende temadrøftelse på et Vækstforummøde.

I Vækstforumsekretariatet skal udarbejdes et oplæg til drøftelse på det næste møde, hvorved mulighederne for at etablere en Udviklingsfond, med ansvar for udvikling af større events, afdækkes. I oplægget skal det tydeliggøres, hvordan en sådan fond vil kunne organiseres og finansieres.

Sagsfremstilling

VækstDanmark 2025

I en ny rapport "VækstDanmark 2025" giver Mandag Morgen, på opdrag fra Danske Regioner, sit bud på hvordan det regionale vækspotentiale kan udnyttes til at skabe vækst i hele Danmark. Rapporten viser med eksempler fra alle landets regioner, at innovative kræfter findes i hele landet.

Vækst og udvikling i hele Danmark står højt på dagsordenen i Danske Regioners bestyrelse. Regionerne arbejder med at sikre vækst og attraktive levevilkår i hele landet, ikke mindst gode job-, uddannelses- og transportmuligheder.

Rapporten blev præsenteret på en konference i København tirsdag den 27. oktober, hvor den blev overbragt til erhvervs- og vækstministeren som en del af regionernes input til ministerens bebudede strategi for "Vækst i hele Danmark".

Danmark er blandt de nationer i verden, der skaber flest opstartsvirksomheder pr. indbygger. Men vi er udfordret af, at når det handler om at få nye virksomheder til at vokse og skabe job, så ligger vi under OECD-gennemsnittet – og langt efter lande som USA.

Rapporten VækstDanmark 2025 er udarbejdet af Mandag Morgen for Danske Regioner og belyser, hvordan dansk økonomi kan omstilles til et nyt paradigme, hvor velfungerende, regionale økosystemer danner grobund for nye højvækstvirksomheder, de såkaldte *scaleups*.

Grundlæggende er Danmark godt rustet til at udvikle sig fra en *startup*- til en *scaleup*-nation. Væksten ulmer i alle hjørner af landet, og den eksisterende regionale erhvervsfremmestruktur skaber et godt fundament for at udvikle regionernes respektive styrkeområder. Men der er behov for at fokusere indsatsen mere på at styrke økosystemerne omkring højvækst-iværksættere.

Rapporten VækstDanmark 2025

- **Uddyber det nye scaleup-vækstparadigme** og beskriver en række eksempler på regioner og nationer, som målrettet fokuserer på at forbedre rammevilkårene for scaleup-virksomheder.
- **Udfolder "Vækstens danmarkskort"** og uddyber Danmarks potentiale for at udvikle sig til en scaleup-nation.
- **Udpeger vækstens hovedaktører.** Forskning i iværksætteri og vækstskebelse viser, at fem typer af aktører har særlig betydning for vækstmiljøer eller såkaldte entreprenørielle økosystemer.
- **Uddyber vækstpotentialerne** i hver af Danmarks fem regioner med fokus på visioner, strategier, aktører og cases.
- **Præsenterer anbefalinger** til, hvordan den nationale og regionale indsats kan indrettes, så Danmark udvikles fra startup- til scaleup-nation, og der skabes økonomisk vækst i hele landet.

Hele rapporten kan læses [her](#).

Side 61 og 62 omhandler Bornholm og den bornholmske erhvervsudviklingsstrategi. Her fremgår det, at Bornholm er bedre end resten af landet til at fostre levedygtige iværksættere, da overlevelsesraten blandt bornholmske iværksættere er 80% efter 5 år, hvorimod 40% af de nystartede virksomheder på landsplan må lukke og slukke inden for 3 år.

Strategi for Danmarks klynge- og netværksindsats

Klyngeforum, der er et uformelt forum for videndeling og koordinering mellem ministerier, regioner og kommuner på klynge- og netværksområdet, har netop opdateret Danmarks klyngestrategi med nye ambitioner, mål og indsatser for perioden 2016-2018.

Klyngeforum blev etableret i 2013 med det formål at understøtte klyngeudviklingen i Danmark og skabe sammenhæng mellem lokale, regionale, nationale og internationale klynge- og netværksindsatser. Bornholms Vækstforum er repræsenteret i Klyngeforum.

Den nye klyngestrategi bygger videre på de hidtidige opnåede resultater for perioden 2013-2016 men øger samtidig ambitionsniveauet for, at der kan opnås en samlet set endnu større værdiskabelse af den danske klyngeindsats.

Den overordnede vision er, at vi i Danmark har stærke og professionelle klynger, der skaber høj værdi for virksomheder og samfund i form af innovation, viden tilførsel, vækst, løsning af samfundsudfordringer, internationalt samarbejde og tiltrækning af investeringer.

Hele strategien kan læses [her](#).

Høring af Lokal integreret udviklingsstrategi for LAG Bornholm 2015-2016

Den lokale aktionsgruppe på Bornholm (LAG-Bornholm) har udarbejdet en ny og udvidet integreret udviklingsstrategi, der dækker såvel Landdistriktsprogrammet samt Hav- og Fiskeriprogrammet.

Udarbejdelsen af ny udviklingsstrategi sker på baggrund af, at LAG-Bornholm i marts 2016 modtog meddelelse fra Erhvervsstyrelsen om, at man var blevet godkendt som støtteberettiget integreret Fiskeri- og Landdistrikts LAG.

I henhold til bekendtgørelse har den ny udvidede strategi været sendt i skriftlig administrativ høring i Vækstforumsekretariatet, hvor man har godkendt strategien som værende i overensstemmelse med henholdsvis *Vækstplan for Bornholm 2015*, *Bornholms Vækstforums strategi for erhvervsudvikling, 2015-2020 Vilje til Vækst* og *Bright Green Island – Bornholms Udviklingsstrategi*.

Undersøgelse af grundlag for etablering af helårs flyrute Rønne-Billund

Vækstforumsekretariatet er i dialog med Bornholms Lufthavn, Destination Bornholm, BCB og DAT om en uvildig analyse af grundlaget for en helårsrute mellem Rønne og Billund. Region SYD har givet tilsagn om delvis finansiering af analysen.

Copenhagen Film Fund

Samarbejdet med Copenhagen Film Fund ser ud til, at resultere i en ny filmoptagelse på Bornholm med bl.a. Søren Pilmark og Maibritt Saerens på rollelisten. Filmen handler om et mystisk dødsfald, der skal opklares på fredelige Bornholm.

Østre Gasværks opførelse af Skammerens Datter, sommeren 2016

Østre Gasværk har oplyst, at man på nuværende tidspunkt ikke kan garantere, at opfører de 15 forestillinger, der blev stillet i udsigt i den ansøgning som Vækstforum drøftede på november-mødet. Pt. forventes min. 5 forestillinger. Begrundelsen er til dels, at Vækstforum ikke indstillede det fulde beløb på 500.000 kr., men i stedet 210.000 kr.

Nationalpark på Bornholm

Folketinget har besluttet at der kan etableres 5 nationalparker i Danmark. Der er aktuelt besluttet 4: På Mols, I Thy, i Vadehavet og Skjoldungerne i Lejre/Roskilde. Igennem flere år har det været drøftet politisk, om der skal etableres en 5. nationalpark med navnet Kongernes Nordsjælland. Dette er politisk uafklaret. Alt efter udfaldet af disse drøftelser vil Bornholm måske kunne komme i betragtning. Om en 6. nationalpark kan komme på tale vil blandt andet bero på fornyet politisk behandling i Folketinget.

Formålet med at oprette nationalparker i Danmark er at skabe natur og landskab, der er mere sammenhængende. En given nationalpark på Bornholm, vil skulle understøtte en udvikling til gavn for erhvervslivet, det være sig både landbrugsproduktion, skovdrift og turisme.

Omdrejningspunktet i en given ansøgning vil være at trække på og udvide det nære samarbejde og de erfaringer, der i forvejen er på øen, når det gælder naturfredning og naturpleje, formidling af kulturelle og landskabeligt særpræg, lokal madproduktion og formidling af kulturhistorie, samarbejdet om at redde det lokale svineslagteri, fællesskabet mellem små producenter og større producenter og anvendelsen af det åbne land i samarbejde med RealDania.

Kommunalbestyrelsen drøftede sagen på deres møde i april og godkendte kommunaldirektørens indstilling til, at Bornholms Regionskommune henvender sig til regeringen for at afsøge muligheden for at få nationalpark på Bornholm, samt, at BRK er

tovholder på en borgerinddragelsesproces for at modtage idéer og forslag til Nationalpark på Bornholm.

Ministerbesøg

Klima og fødevarerminister Esben Lunde Larsen besøgte Bornholm i pinsen 2016 og orienterede her om nye muligheder for det bornholmske erhvervsliv, blandt andet i *InnoBooster-programmet*, der administreres af Innovationsfonden.

Med **InnoBooster-programmet** er det muligt for små og mellemstore virksomheder, at få boostet en innovativ idéer med forretningsmæssigt potentiale med en investering via InnoBooster. SMV'er kan eksempelvis søge en investering til udvikling af et nyt produkt, en ny service eller forbedring af en proces, der øger virksomhedens konkurrenceevne. Afhængigt af behov og potentiale kan Innovationsfonden investere fra 100.000 kr. op til 5 mio. kr. i et InnoBooster-projekt.

Regeringen målretter indsats mod små og mellemstore virksomheder i de danske landdistrikter og afsætter 40 mio. til ansættelse af højtuddannede **landdistriktsvækstpiloter** i små og mellemstore virksomheder i de danske landdistrikter.

Ordningen administreres af Innovationsfonden og er en del af Innovationsfondens InnoBooster-program. Med initiativet vil virksomheder i landdistrikter kunne få tilskud til at ansætte en højtuddannet medarbejder til innovationsprojekter, hvor der er brug for tilføjelse af specialiseret viden. Små og mellemstore virksomheder vil med et konkret innovationsprojekt få mulighed for at ansætte en højtuddannet medarbejder i op til to år. Det bliver muligt for virksomheder i 56 landdistrikter at få ansat en landdistriktsvækstpilot. Bornholm er ét af de 56 landdistrikter.

Via Innovationsfonden er det desuden muligt at søge om investering i Iværksætteri via en **Iværksætter-pilot ordning**, såvel som gennemførelse af en **Erhvervs-Ph.d.**, hvis man er en virksomhed med en forskningsidé, der kan skabe kommerciel værdi for virksomheden.

Møde mellem Destination Bornholms bestyrelse og Bornholms Vækstforums formandskab

Der har i april været afholdt møde mellem Destination Bornholms bestyrelse og Formandsskabet i Bornholms Vækstforum. Formand Lars Nørby Johansen orienterer om konklusionerne fra mødet.

Bilag til Bornholms Vækstforum 30. maj 2016

1. Udviklingsstrategi for den integrerede FLAG-Bornholm - Maj 2016

Åbent punkt

12 Næste møde

24.10.00P35-0048

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Vækstforum	30-05-2016	12	

Hvem beslutter

Bornholms Vækstforum beslutter

Resumé

Ifølge den fastsatte mødeplan for 2016 er næste møde mandag den 26. september 2016 fra 13.00-16.00.

Øvrige aftalte mødedatoer i 2016 er:

- Mandag den 26. september, kl. 13.00-16.00
- Mandag den 28. november, kl. 15.00-18.00 (med efterfølgende spisning)

Indstilling og beslutning

Vækstforumsekretariatet indstiller,

- at Vækstforum fastholder den planlagte dato for næste møde og drøfter evt. ønsker til indhold og rammer for mødet.

Bornholms Vækstforum, 30. maj 2016, pkt. 12:
Vækstforum beslutter at fastholde de planlagte datoer.